

Bevarandeplan

Rauksvajja SE0810485

Namn: Rauksvajja

Sitecode: SE0810485

Områdestyp: SCI

Area: 60 ha

Kommun: Storuman

Karta: Tärna 24 F, ekonomiska kartan 24 F 6-4 i-j

Koordinat: 7282909 – 14974287

Fastighetsägare: I huvudsak staten genom Fastighetsverket, en mindre del privat (Mellansjö 1:2) (ströäng)

Ytterligare skyddsform: nej

Naturvårdsförvaltare: Markägarna

Tillsynsmyndighet: Skogsvårdsstyrelsen

Bevarandeplanen fastställd 2005-08-11 av Länsstyrelsen enligt 17 §

Förordningen om Områdesskydd (dnr: 511-5346-2005)

Länsstyrelsen
Västerbotten

Versionsdatum: 2005-08-11

Vad är en bevarandeplan?

Natura 2000 är ett nätverk av Europas allra värdefullaste naturområden. När Sverige trädde in i EU blev vi också en viktig del av Natura 2000-nätverket. Över hela Sverige finns idag många naturområden som ingår i Natura 2000. Områdena kan vara mycket olika, men gemensamt för dem är att de är ett exklusivt urval av den värdefullaste naturen i Sverige och Europa. Till varje Natura 2000-område skall det finnas en bevarandeplan som ur olika aspekter beskriver området och hur naturvärdena kan bibehållas.

Bevarandeplanen skall svara på frågor som:

- Varför är området utpekad till Natura 2000?
- Vilka naturvärden och arter är här viktigast sett ur ett EU-perspektiv?
- Hur står det till med dessa naturtyper och arter inom området?
- Finns några speciella hot mot området?
- Vilka bevarandeåtgärder är nödvändiga för att man ska uppnå syftet med området?
- Hur bör området skötas?
- Hur följer man upp att området bibehåller och utvecklar de viktigaste naturvärdena?
- Var går det att läsa mer om området?

Mer information om Natura 2000

Mer information om Natura 2000 hittar du på:

Länsstyrelsens hemsida www.ac.lst.se
Naturvårdsverkets hemsida www.naturvardsverket.se
eller direkt av Länsstyrelsen på telefon 090-10 70 00

*Omslag. Gamm-Renberget, Åsele kommun. Liknande miljö som Rauskvajja.
Foto Pontus Wallén.*

Innehåll

Karta.....	4
Beskrivning	5
Ingående arter enligt habitatdirektivet	5
Ingående naturtyper enligt habitatdirektivet	5
Bevarandesyfte och bevarandemål	5
Vad kan påverka Natura 2000-området negativt?.....	6
Bevarandeåtgärder med tidplan	7
Skyddsåtgärder	7
Skötselåtgärder	7
Bevarandetillstånd inom området	7
Uppföljning av bevarandemål för naturtyper och arter	7
Beskrivning av livsmiljöer	8
Beskrivning av arter.....	8
Referenser	9

Karta över Rauksvajja

Bakgrundskarta ur allmänt kartmaterial från Lantmäteriet. Medgivande 94.0410

Beskrivning

Natura 2000-området Rauksvajja ligger ca 25 km sydost om Tärnaby i Storuman kommun. Nordslutningen är en del av dalgången mellan fjällen Stråti och Rauksvardo. Höjden över havet går från 660 till 780 meter, till en början är stigningen måttlig för att sedan bli brant upp mot kalfjället. Området avgränsas av kalfjället i sydväst och av bäckar i söder och öster. Fjällbjörkskog med ett mindre inslag av äldre gran dominerar längs med fjällslutningarna. Ren äldre granskog finns insprängd och då främst i områdets nordvästliga delar. Områdets södra delar utgörs av en mosaik av myrmark blandat med gran och fjällbjörkskog. Skogen är relativt opåverkad. I Rauksvajja finns Västerbottens enda kända population av Nordiskt jordfly vilket är skälet till att området anmälts till det europeiska nätverket Natura 2000.

Ingående arter enligt habitatdirektivet

Rauksvajja ingår i nätverket Natura 2000. Det har utsetts till det europeiska nätverket därför att det här finns en art, Nordiskt jordfly, som EU-länderna tillsammans bestämt är extra viktig att skydda och bevara.

Följande art ska utifrån habitatdirektivet värnas inom området.

Kod	Art	Förekomst
1934	Nordiskt jordfly (<i>Xestia borealis</i>)	Tre exemplar tagna 11:e, 12:e och 14:e juli 1994

Ingående naturtyper enligt habitatdirektivet

Följande naturtyp ska utifrån habitatdirektivet¹ värnas inom området.

Kod	Naturtyp	Areal (ha)
9010*	Västlig taiga	15

* = Särskilt prioriterad art eller naturtyp inom Natura 2000.

Bevarandesyfte och bevarandemål

Det övergripande syftet med Natura 2000-området är att den Västliga taigan och det Nordiska jordflyet skall ha en gynnsam bevarandestatus². För naturtypen innebär detta att utbredningsområdet bevaras, att viktiga strukturer och funktioner bibehålls och att populationerna för naturtypens *typiska arter*³ bibehålls. För jordflyet innebär det att artens

¹ EU Rådets direktiv 92/43/ EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter.

² Fullständiga definitioner av *gynnsam bevarandestatus* för arter och naturtyper finns i Naturvårdverkets handbok. Natura 2000 i Sverige - handbok med allmänna råd. Handbok 2003:9.

³ Typiska arter är framtagna av Naturvårdsverket för respektive naturtyp. De typiska arterna skall fungera som ett kvitto på att naturtypen har gynnsam bevarandestatus.

utbredning och antal inte ska minska och att dess livsmiljö är tillräckligt stor för att den skall kunna fortleva. För att garantera att gynnsam bevarandestatus råder har ett antal bevarandemål definierats

Naturtyper

Kod	Naturtyp	Bevarandemål ⁴
9010*	Västlig taiga	<ul style="list-style-type: none"> • Arealen västlig taiga ska vara minst 15 hektar. • Det ska finnas minst X (20) m³ död ved per hektar. (Relationen död ved/levande ved ska vara minst 1/5.) • Träd av utländskt ursprung (t.ex. contortatall) ska inte förekomma i området. • Lövträden björk, rönn och sälg ska ha en andel av det totala virkesförrådet (levande träd) på minst X %. • Minst X av de typiska kärlväxterna a, b, c, etc. [knärot, linnea, spindelblomster, plattlummer, mattlummer] ska förekomma i minst X % av provytorna. • Minst X av de typiska vedsvamparna a, b, c, etc. ska förekomma i minst X % av provytorna.

Arter

Kod	Art	Bevarandemål
1934	Nordiskt jordfly (<i>Xestia borealis</i>)	Skall finnas kvar i en livskraftig population.

* = Särskilt prioriterad art eller naturtyp inom Natura 2000.

Vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

Här beskrivs endast de viktigaste hoten vi i dag känner till mot Natura 2000-områdets naturvärden. Hoten redovisas som exempel på verksamheter och faktorer som kan innebära en negativ påverkan på den naturtyp och art som skyddas inom området. Andra hot som idag är okända kan bli aktuella i framtiden liksom mer storskaliga och diffusa hot som t.ex. klimatförändringar.

Aktuella hot mot Natura 2000-området

Det största potentiella hotet är avverkning av levande eller döda träd. Fastighetsverket avser inte att bedriva något skogsbruk i området varför det hotet inte är aktuellt.

- De fjällnära ekosystemen är formade av ett kärvt klimat. En global klimatförändring med ett varmare klimat skulle kraftigt förändra vegetation och artsammansättning.

⁴ Samtliga Natura 2000-områden kommer att basinventeras under 2005-2007. Efter basininventeringen kommer det att finnas ett bättre underlag för att sätta skarpa mål som är lättare att följa upp för respektive naturtyp.

Generella hot mot Natura 2000-området

- Alla åtgärder eller företag som innebär avverkning av levande eller döda träd.
- All form av exploatering
- All form av täkt
- All form av markavvattning eller annan påverkan på hydrologin
- Storskalig terrängkörning eller annan aktivitet som innebär betydande slitage

Bevarandeåtgärder med tidplan

Rauksvaja är ett Natura 2000-område och har det skydd enligt miljöbalken som gäller samtliga Natura 2000-områden i landet. Alla verksamheter och åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka Natura 2000-området negativt är tillståndspliktiga enligt 7 kap 28 a § miljöbalken.

Skyddsåtgärder

Det skydd som Natura 2000 innebär bedöms vara tillräckligt eftersom fastighetsverket inte avser att bedriva något skogsbruk i området.

Skötselåtgärder

Områdets naturvärden gynnas bäst om det lämnas i fred.

Bevarandetillstånd inom området

Samtliga Natura 2000-områden kommer att basinventeras under 2005-2007. Efter basinventeringen kommer det att finnas ett bättre underlag för att bedöma bevarandetillståndet. Det kommer också att finnas en bättre grund för att fatta beslut om områdets skötsel. Nedan redovisas därför endast en preliminär bild.

Bevarandestatus per naturtyp

Kod	Naturtyp	Bevarandestatus
9010*	Västlig taiga	Gynnsam

Bevarandestatus per art

Kod	Art	Bevarandestatus
1934	Nordiskt jordfly (<i>Xestia borealis</i>)	Troligen gynnsam

Uppföljning av bevarandemål för naturtyper och arter

Det pågår för närvarande ett nationellt arbete med att utveckla uppföljningsmetoder för de olika arterna och naturtyperna (Abenius m.fl. 2004). Bevarandeplanen kommer att kompletteras med information om hur de olika naturtyperna och arterna ska följas upp och bedömas.

Uppföljning av naturtyper

Kod	Naturtyp	Uppföljnings metod
-	Alla	Avvaktar resultat från metoduppföljningsprojekt

Uppföljning av arter

Kod	Art	Uppföljnings metod
-	Alla	Avvaktar resultat från metoduppföljningsprojekt

Beskrivning av livsmiljöer

- **9010* Västlig taiga.** Västlig taiga är en mycket variabel naturtyp. Den innefattar allt från helt grandominerade områden till helt talldominerade med olika inblandning av löv. Den västliga taigan har i största delen av länet regelbundet störts av brand vilket ekosystemet också är anpassat till. Väster mot fjällkedjan minskar sannolikt den naturliga brandfrekvensen och de fjällnära skogarna samt de som täcker stora delar av i förfjällen har brunnit mycket sällan. Dessa är vanligen dominerade av granskog. Här har stormfällningar, snöbrott och tillfälliga extrema klimatsituationer varit viktiga störningar. De fjällnära, urskogsartade, skogarna har mycket höga naturvärden genom sin orördhet och storlek. De ingår oftast som en viktig komponent i en ekologisk helhet med myrmarker, vattendrag, sjöar, fjällbjörkskog och fjällhed i hela landskapsavsnitt. De välbevarade fjällnära skogarna är en betydelsefull del av den sista vildmarken i Sverige. Den skogliga kontinuiteten, det vill säga den tid som det vuxit skog på en plats, kan vara betydelsefull för vissa arter och den västliga taigan i förfjällen har mycket lång kontinuitet. Viktiga substrat för den västliga taigans biologiska mångfald är gamla träd av tall och gran och död ved som torrakor, högstubbar och lågor liksom äldre lövträd av asp och sälg.

Beskrivning av arter

- **Nordiskt jordfly (*Xestia borealis*)** Det nordiska jordflyet förekommer mycket lokalt i Lappland. 1994 togs arten i Rauksvajja (ett exemplar vardera 11:e, 12:e och 14:e juli) vilket är det enda fyndet i Västerbottens län. Den är vidare känd inom ett område som sträcker sig från trakterna norr om Gällivare till Jukkasjärvi–Exrange. Utanför Sverige sträcker sig dess utbredningsområde från nordligaste Finland österut genom Taigan i Ryssland. På sina lappländska lokaler kan arten vissa år vara ganska allmän. Arten är knuten till fjällurskog med dominans av gran och visst inslag av björk samt i Lappland äldre, grova tallar. De fullbildade fjärlarna påträffas endast vart annat år (jämna årtal), vanligen omkring första juli. Flygperioden kan dock variera ganska kraftigt beroende på vädret. Larven lever troligen på blåbär. Det nordiska jordflyet är troligen mycket känslig för skogliga ingrepp i sin miljö. Även om endast de äldre tallarna i skogsbestånden avverkas tycks arten försvinna. Den är i Sverige rödlistad i kategori Starkt hotad (EN). Källa: Artdatabankens artfaktablad.

Referenser

ArtDatabanken. Faktablad: *Xestia borealis* – nordiskt jordfly. Förf. Lars Imby 1996.

Naturvårdsverket 2003. Natura 2000 i Sverige. Handbok med allmänna råd 2003:9.

Naturvårdsverket 2004. Skyddsvärd skog på statlig mark. Jämtlands och Västerbottens län. Rapport 5343.

Naturvårdsverket 2005. Uppföljning av Natura 2000 i Sverige. Rapport 5434.

Naturvårdsverkets art- och naturtypsvisa vägledningar för Natura 2000. Naturvårdsverkets webbplats, www.naturvardsverket.se.